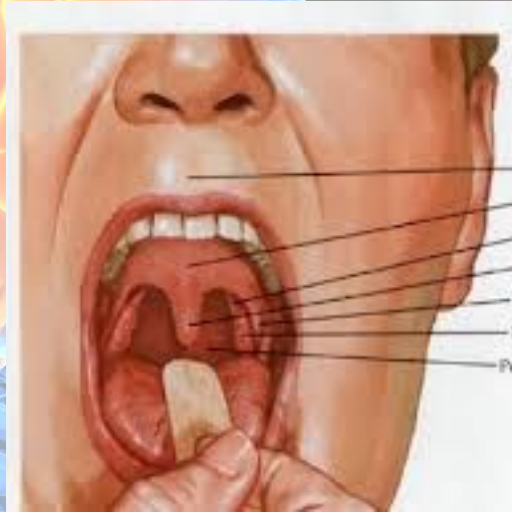

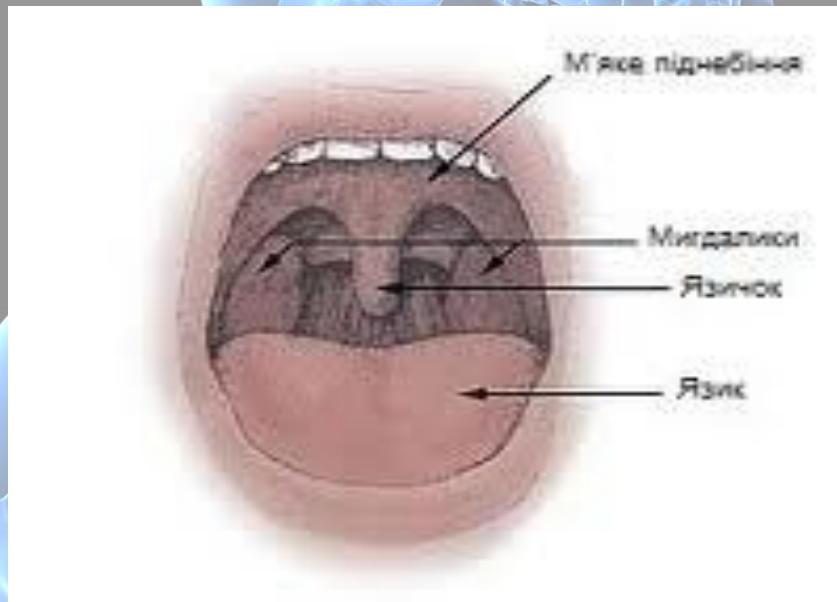
A 3D anatomical illustration of a human head and neck in profile, facing right. The brain is rendered in a glowing orange and yellow color, while the rest of the body is shown in a translucent blue. The oral cavity, including the tongue and throat, is highlighted in a bright orange color. The text is overlaid on the right side of the image.

Травлення в ротовій порожнині

1. Особливості травлення в ротовій порожнині.

Процес травлення починається в *ротовій порожнині*. Її утворюють *дві щоки, верхня і нижня щелепи*, на яких розташовані *зуби*. Щелепи *вкриті яснами*. У нижній частині ротової порожнини є *язик* – орган смаку. Він бере участь у *перемішуванні та проковтуванні їжі й формуванні мовлення*.

[Анатомія
человека- Пищеварение
в ротовой полости.avi](#)

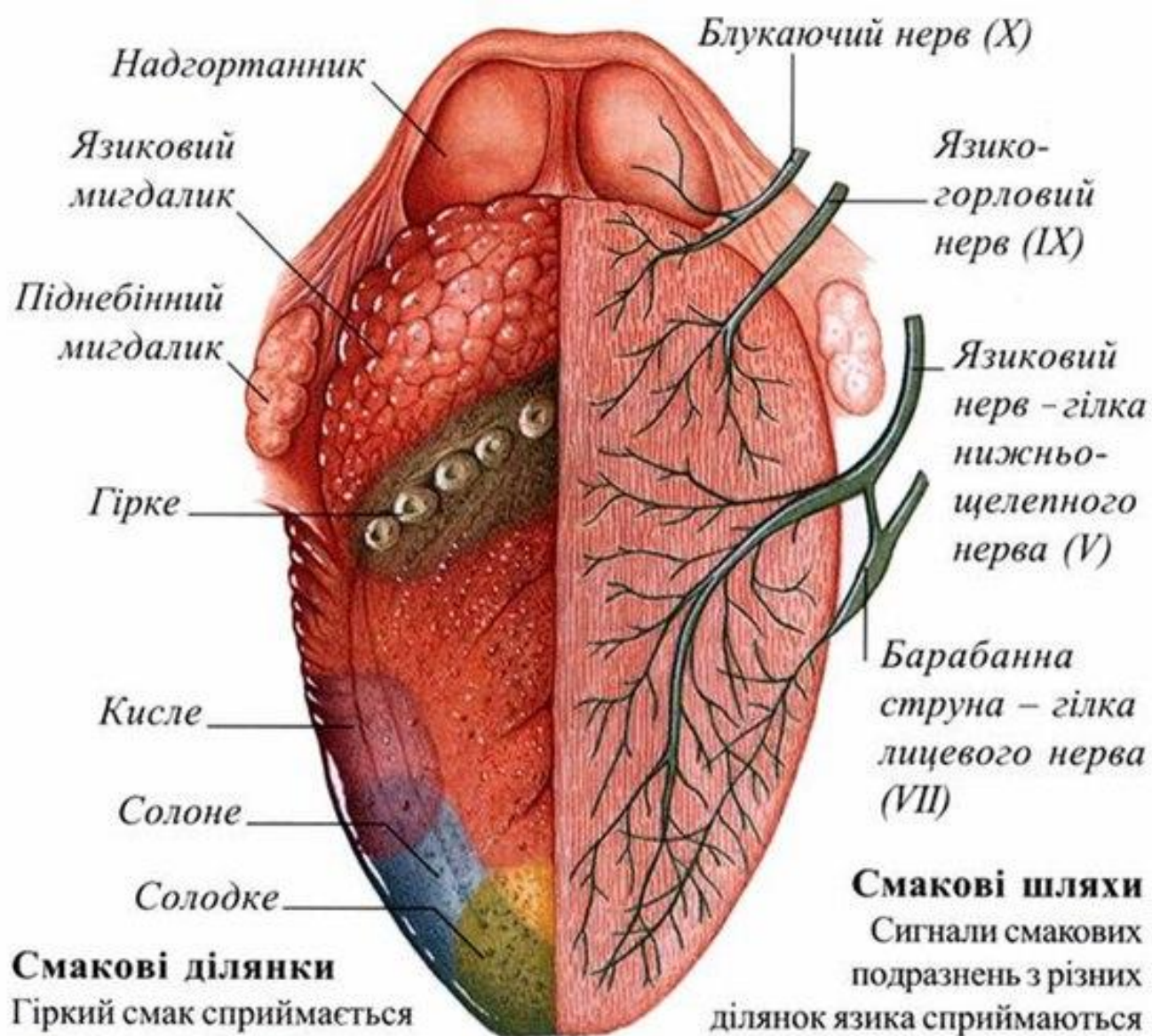

Смакові ділянки

- Гіркий смак сприймається лише сосочками, що лежать поперек задньої частини спинки язика, солодкий і солоний – кінчиком, кислий – бічними краями язика.

Смакові шляхи

- Сигнали смакових подразнень з різних ділянок язика сприймаються нервовими волокнами однієї з чотирьох пар черепномозкових первів, звідки імпульси надходять до головного мозку.

Смакові ділянки

Гіркий смак сприймається лише сосочками, що лежать поперек задньої частини спинки язика, солодкий і солоний – кінчиком, кислий – бічними краями язика.

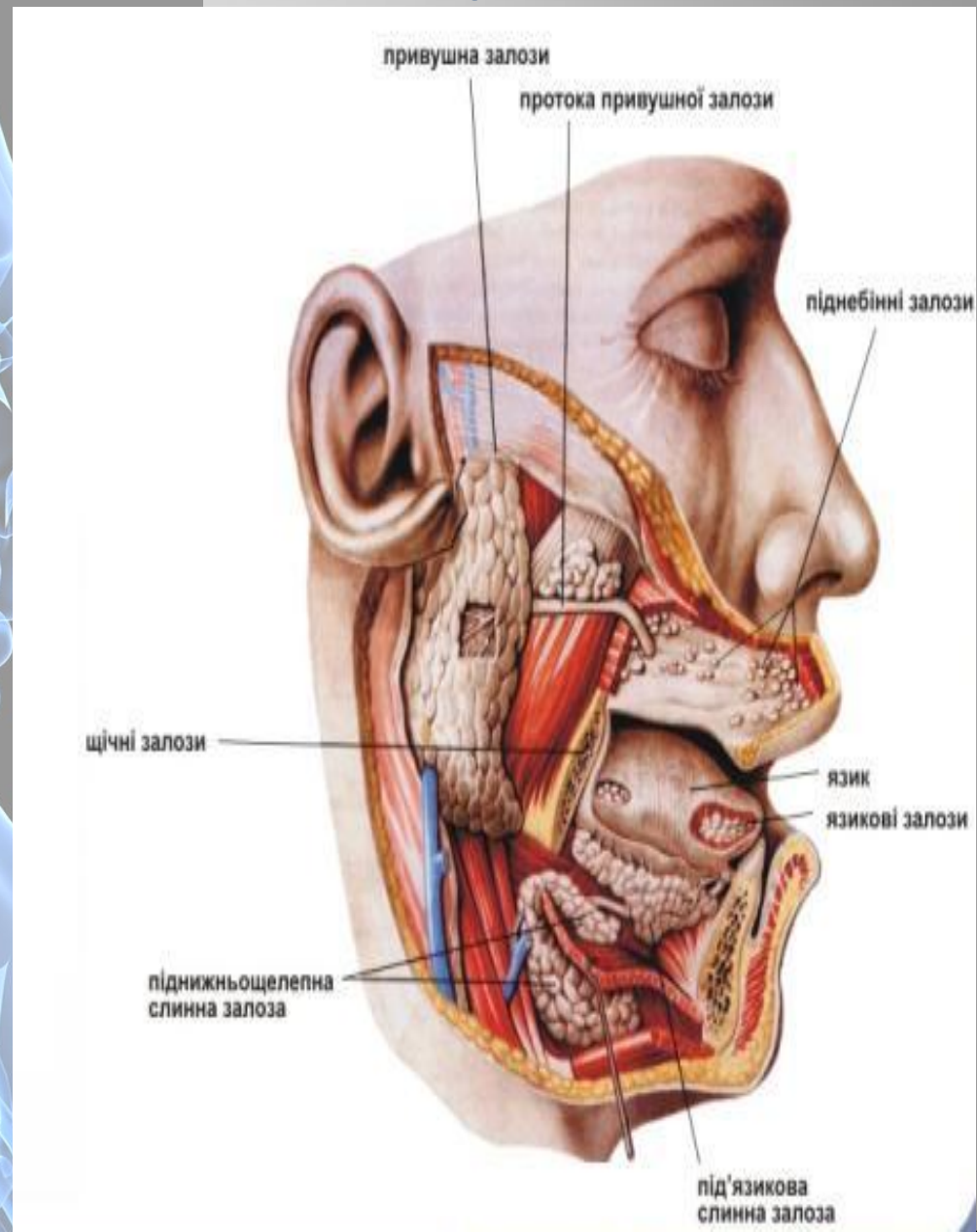
Смакові шляхи

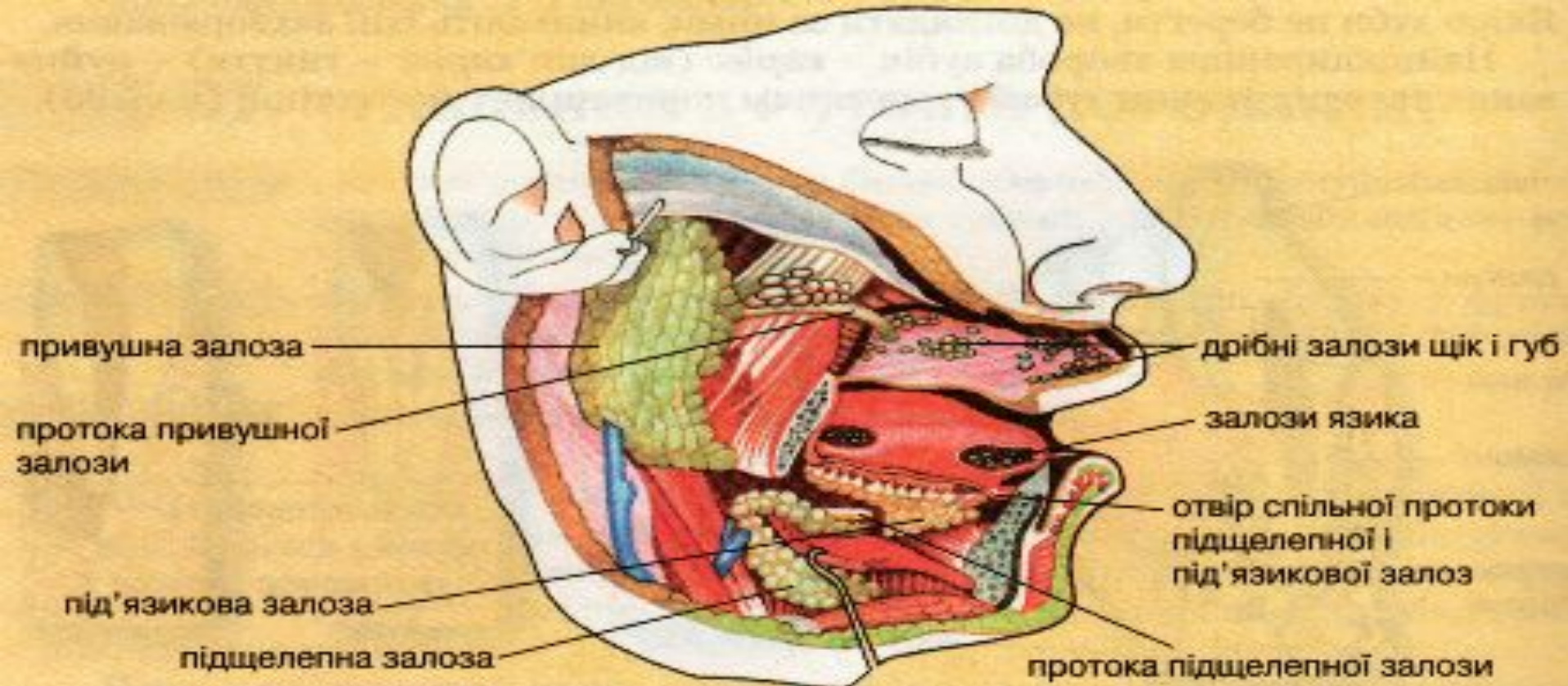
Сигнали смакових подразнень з різних ділянок язика сприймаються нервовими волокнами однієї з чотирьох пар черепномозкових нервів (див. малюнок), звідки імпульси надходять до головного мозку.

2. Слинні залози і їх функції.

У людини є три пари *слинних залоз* (привушні, піднижньощелепні і під'язикові). За добу у неї виділяється від 1 до 1,5 л слини.

Слина – продукт секреції слинних залоз. Вона містить 99% води, солі, органічні речовини – білки і слиз (*муцин*). Слина зволожує їжу, перетворює її на м'яку слизьку грудку, яка легко проковтується.

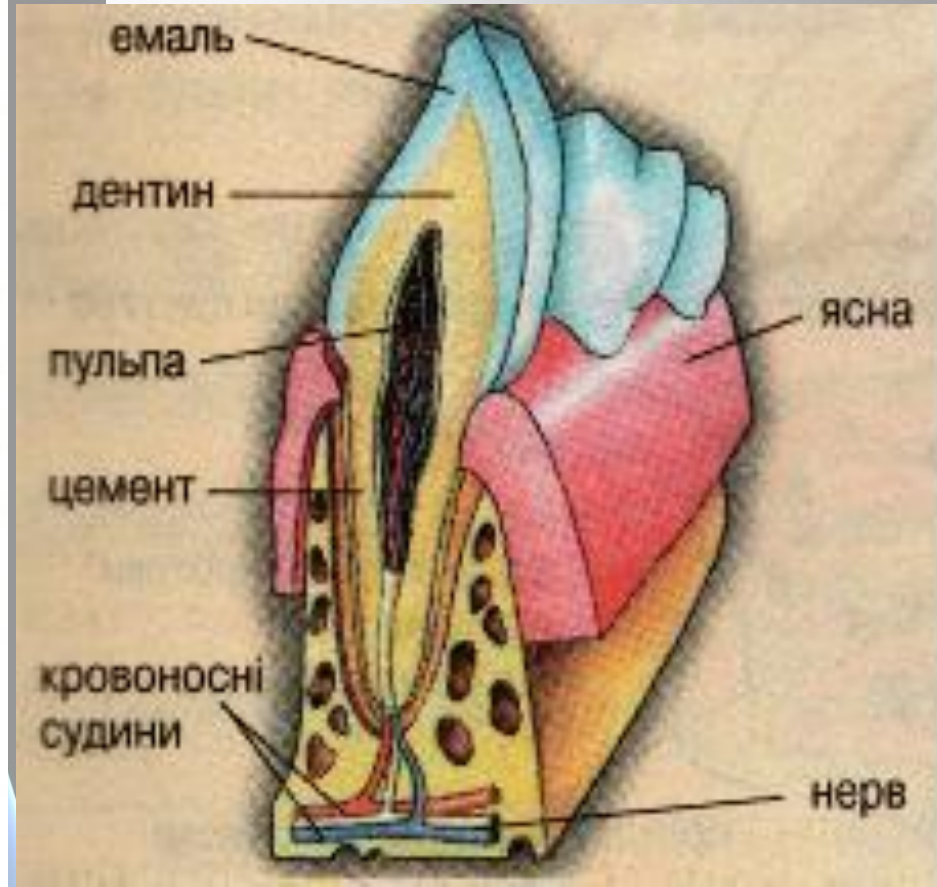
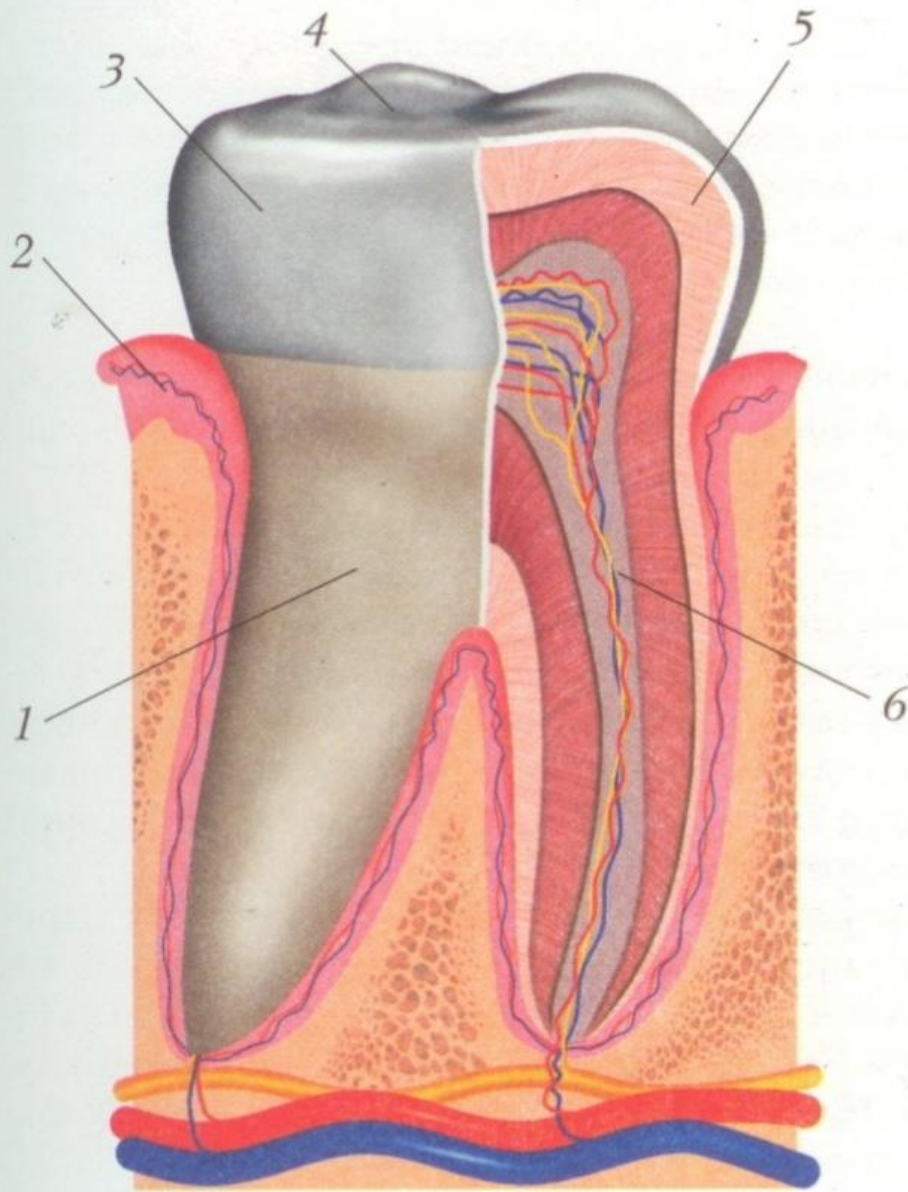
Ферменти слини *амілаза* і *мальтаза* починають розщеплювати складні вуглеводи на простіші. Спочатку амілаза розщеплює *полісахариди* до *дисахаридів*, далі *дисахариди* під дією мальтази розщеплюються до *моносахаридів* (глюкози). У слині є також фермент *лізоцим*, який сприяє загоєнню ран слизової оболонки ротової порожнини і знищує мікроорганізми.

3. Будова зуба

Зуби – кісткові органи, розташовані в ротовій порожнині. У дорослої людини 32 зуби. За формою і функціями розрізняють: *різці, ікла, малі та великі кутні зуби.*

Внутрішня частина зуба м'яка – *пульпа*, зовнішня – *тверда*, до якої входять *емаль*, *дентин* і *цемент*.

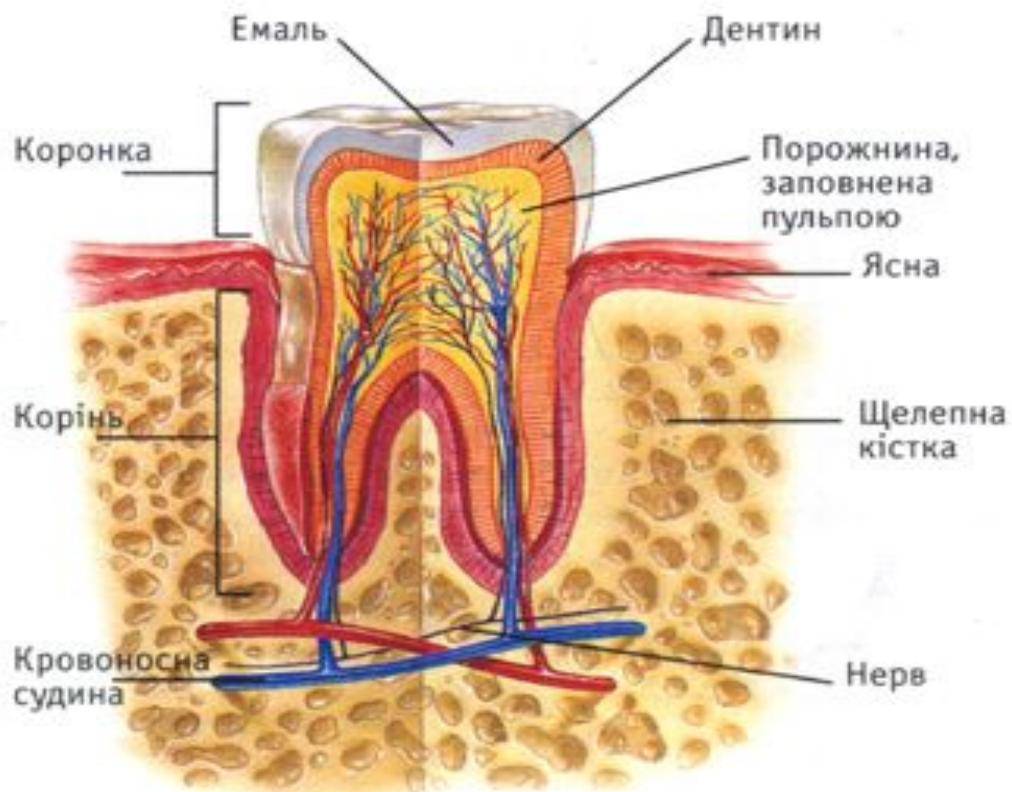

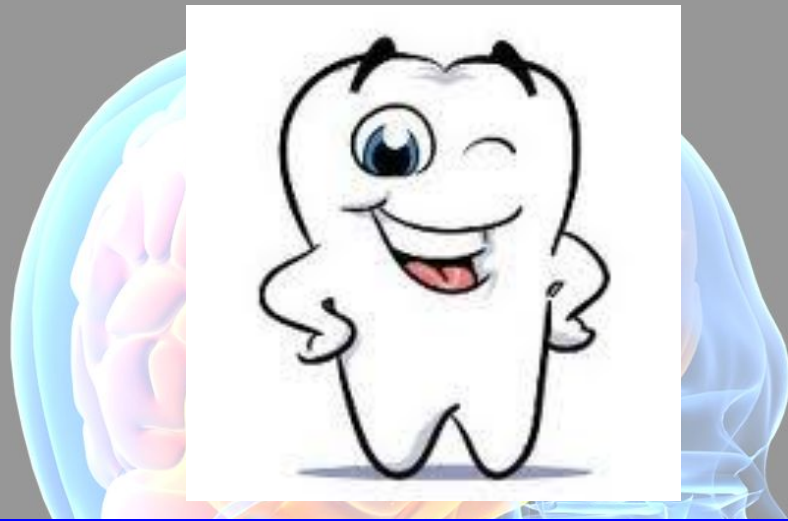
Будова зуба:

1 – корінь; 2 – ясна; 3 – коронка; 4 – емаль; 5 – дентин;
6 – кровеносні судини та нерви

Емаль вкриває коронку зуба зверху. *Дентин* розташований під емаллю й утворює більшу частину коронки, шийки і кореня, що занурений у ясна. *Цемент* вкриває шийку і корінь зуба. Пульпа заповнює порожнину зуба. У пульпу через канал кореня входять кровоносні та лімфатичні судини, нерви. За рахунок пульпи відбувається ріст та живлення зуба.

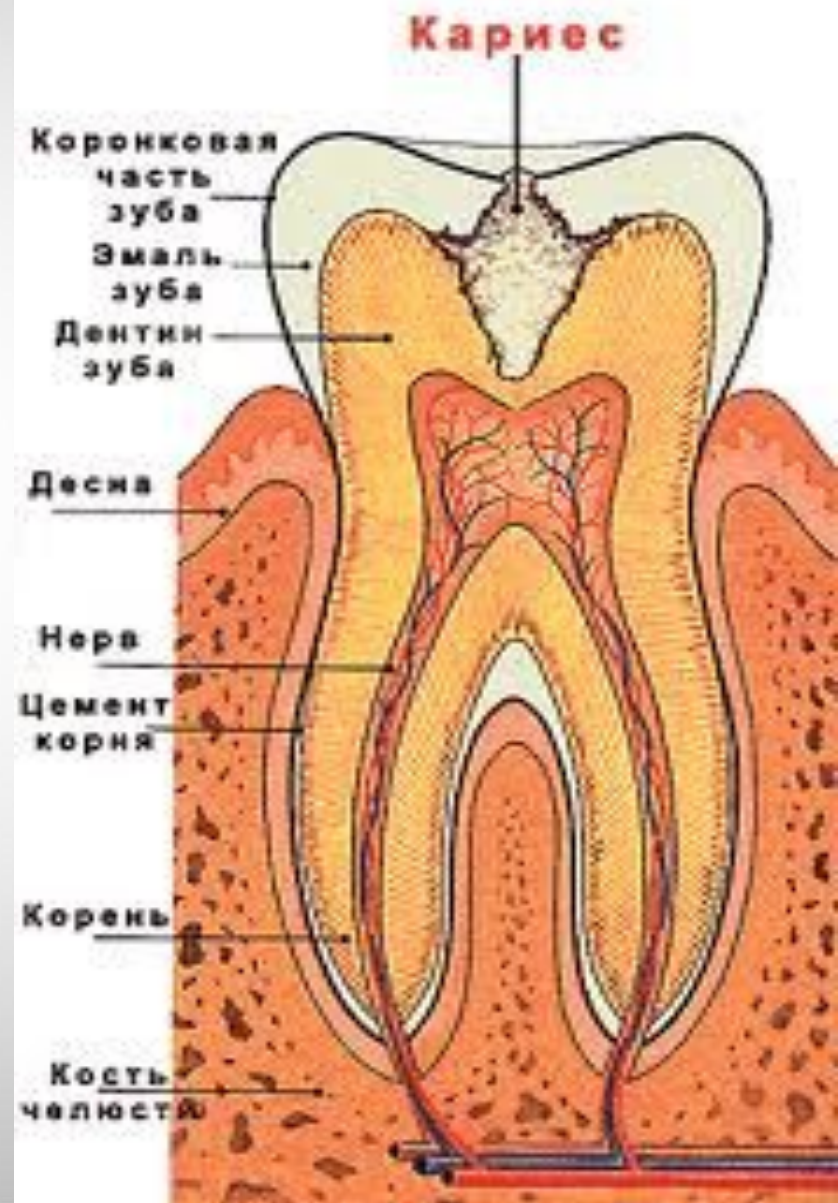
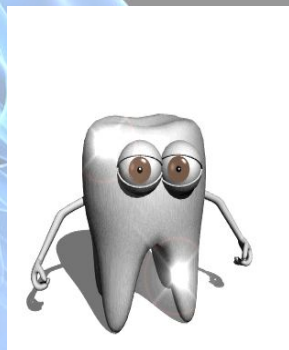
Перші молочні
зуби з'являються
приблизно у 6
місяців, а в
10-12 років
змінюються на
постійні.

Остання пара
зубів – зуби
мудрості –
виростають до
25 років.

4. Захворювання зубів. Профілактика та лікування

Найпоширенішою хворобою зубів є *карієс*. Він виникає внаслідок руйнування емалі з утворенням порожнин у стінці зуба. Важливу роль у розвитку карієсу відіграє *мікрофлора порожнини рота*, зокрема стрептококова. Розвитку карієсу сприяють також нестача *вітамінів*, солей кальцію, фосфору, фтору.

Профілактика карієсу:

1. Вранці і перед сном чистити зуби.
2. Після їжі порожнину рота прополіскувати теплою водою.
3. Не розкушувати занадто твердої їжі.
4. Не вживати відразу після занадто холодної їжі гарячої, і навпаки.
5. Щороку проходити медичне обстеження у стоматолога.
6. Своєчасно лікувати хворі зуби.